

Hantering av avknoppningar

Miljöpartiet de Gröna föreslår landstingsstyrelsen dels föreslå landstingsfullmäktige besluta

att avknoppningar kan övervägas inom områden utan auktorisering om minst 75 % av den anställda personalen ansöker om detta samt att den avknoppade verksamheten planeras drivas i icke-vinstdrivande syfte.

att personalgruppen enligt ovan ges rätt att ansöka om utbildningsstöd för att utreda förutsättningarna för att bedriva verksamheten i egen regi.

att det ska vara möjligt att avknoppad verksamhet återgår i landstingets regi och att villkoren för detta regleras i avtal.

att avknoppning av verksamhet i normalfallet ej får ske vid akutsjukhusen. Undantag kan medges för avgränsbara verksamheter efter särskilt övervägande och med tecknande av avtal om samverkan med sjukhuset.

att beslut om avknoppning fattas av landstingsstyrelsen efter beredning i allmänna utskottet i varje enskilt fall efter att en konsekvensanalys tagits fram.

att landstingsstyrelsen efter beredning i strategiska utskottet får i uppdrag att två gånger per år göra en samlad bedömning av helheten.

att uppvakta regeringen om en lagändring som gör att LOU bättre kan anpassas till hälso- och sjukvårdsverksamhet.

dels för egen del besluta

att ge strategiska utskottet i uppdrag att, tillsammans med hälso- och sjukvårdsnämnden, analysera var gränsen går för en optimal balans mellan offentlig och privat drift inom respektive vårdområde

att uppdra till landstingsdirektören att ta fram ett reviderat förslag till värderingsmodell inför avknoppning av verksamhet samt återkomma till landstingsstyrelsen för beslut.

Det är viktigt att vara öppen för inslag av privata entreprenörer i hälso- och sjukvården men detta ska huvudsakligen gälla icke-vinstdrivande och idéburna organisationer, stiftelser, kooperativ eller företag där man i avtal reglerar hur eventuella överskott ska återinvesteras i verksamheten eller återgå till beställaren. Entreprenörskap och egenregi kan under dessa omständigheter ha mycket att tillföra när det gäller effektiva arbetsprocesser och bidra till mångfald och utveckling av vårdens innehåll och kvalitet.

För att försäkra sig om att en verksamhetsövergång stöds av en övervägande del av personalen bör landstingsfullmäktige slå fast att ansökan om avknoppning får ske endast om minst 75 % av personalen står bakom ansökan.

Det är viktigt att värna mångfald och valfrihet genom att motverka att en privat oligopol/monopolsituation uppstår t.ex. genom att avknoppad verksamhet senare köps upp av en stor privat entreprenör. Landstinget bör därför försäkra sig om att kunna ta tillbaka avknoppad verksamhet om personalen av någon anledning inte kan driva verksamheten vidare.

För varje vårdområde finns det en smärtgräns där den privat utförda verksamheten blir så omfattande att man inte längre kan tala om konkurrens på lika villkor mellan driftsformerna och där utvecklingsarbetet inom den offentligt drivna verksamheten riskerar att utarmas. Var denna gräns går måste utredas.

Det hör till samhällsansvaret att behålla akutsjukhusen i landstingets ägo och eventuella entreprenadlösningar/avknoppningar inom sjukhusen bör prövas noga i varje enskilt fall och bara i begränsad omfattning t.ex. viss laboratorieverksamhet, viss specialiserad rehabilitering eller annan avgränsad verksamhet som är särskilt lämpad att drivas i privat regi. I sådana fall ska samverkan med sjukhuset noga regleras i avtal.

Eftersom avknoppning kan innebära att juridiska problem uppstår i relation till lagen om offentlig upphandling (LOU) ska regeringen uppvaktas så att LOU kan anpassas efter vårdsektorns behov.